

Těžba hnědého uhlí v Česku loni vzrostla o 14 procent. Zájem táhly uhelné elektrárny i domácnosti

 ekonomickydenik.cz/tezba-hnedeho-uhli-v-cesku-loni-vzrostla-o-14-procent-zajem-tahly-uhelne-elektrarny-i-domacnosti

30. ledna 2023

30.1.2023

Energetika

Těžařské společnosti v Česku během loňského roku podle statistiky ministerstva průmyslu vyprodukovaly 33,4 milionu tun hnědého uhlí, což je v meziročním srovnání o 14 procent více. Objem těžby tak byl nejvyšší od roku 2019. Přesto se jedná jen o krátkodobější výkyv, který nemůže změnit dlouhodobý trend. Tedy odklon od spalování uhlí v elektrárnách a teplárnách a s tím související útlum těžby uhlí.

Jak ve své statistice uvádí ministerstvo průmyslu a obchodu, produkce hnědého uhlí na českém území dosáhla rekordu v roce 1984. Tehdy se jednalo o 97 milionů tun. Od té doby se téměř každým rokem objem těžby snižoval, a to až na hodnotu 29,3 milionu tun v roce 2021. Loňská těžba sice překonala výsledky z „koronavirových“ let 2020 a 2021, hodnoty z roku 2019 (37,5 milionu tun) však nedosáhla.

Příčina loňského „zotavení“ uhelného byznysu je zřejmá. Nedostatek zemního plynu spolu se skokovým růstem jeho ceny vedl ke zvýšenému využití kapacity uhelných elektráren v řadě evropských států. Česká republika nebyla výjimkou. Příkladem mohou být elektrárny v majetku skupiny Sev.en Energy miliardáře Pavla Tykače. Elektrárna Chvaletice loni vyrobila rekordních 4,9 TWh elektřiny, nárůst produkce o 0,9 TWh na 5,5 TWh vykazala také Elektrárna Počerady.

Produkce tuhých fosilních paliv za rok 2022

2022	Černé uhlí						Hnědé uhlí						Koks	
	celkem		UVPK		energetické		celkem		tříděné		průmyslové		tuny	index
	tuny	index	tuny	index	tuny	index	tuny	index	tuny	index	tuny	index	tuny	index
leden	154 088	45,65	139 031	79,58	15 057	9,25	3 161 364	110,54	137 956	110,75	3 023 408	110,53	216 799	101,43
únor	145 383	46,13	134 318	66,23	11 065	9,85	2 874 254	116,18	147 619	101,30	2 726 635	117,11	195 404	99,76
březen	130 384	62,15	120 429	141,46	9 955	7,98	2 983 383	111,53	207 627	182,51	2 775 756	108,37	208 445	95,30
I.Q	429 855	49,84	393 778	85,12	36 077	9,02	9 019 001	112,61	493 202	128,42	8 525 799	111,81	620 648	98,77
duben	98 511	73,26	79 639	82,92	18 872	49,10	2 503 315	117,43	111 166	83,68	2 392 149	119,67	201 717	92,51
květen	88 137	40,24	70 378	69,85	17 759	15,02	2 310 407	133,61	174 735	113,80	2 135 672	135,54	214 075	96,78
červen	92 935	54,54	27 234	30,73	65 701	80,36	2 588 272	148,09	208 251	188,37	2 380 021	145,37	200 849	92,68
II.Q	279 583	53,37	177 251	62,10	102 332	42,91	7 401 994	131,97	494 152	124,49	6 907 842	132,54	616 641	94,01
I.pol.	709 438	51,17	571 029	76,33	138 409	21,68	16 420 995	120,59	987 354	126,42	15 433 641	120,23	1 237 289	96,34
červenec	148 222	164,88	35 357	53,89	112 865	464,77	2 632 580	125,05	230 102	325,17	2 402 478	118,09	193 868	85,48
srpen	169 207	144,74	45 001	41,35	124 206	1536,44	2 623 741	121,56	224 445	132,87	2 399 296	120,60	185 659	84,38
září	195 750	140,77	66 392	47,74	129 358	-	2 583 532	111,68	227 075	104,95	2 356 457	112,37	180 086	85,40
III.Q	513 179	148,38	146 750	46,81	366 429	1132,07	7 839 853	119,20	681 622	149,46	7 158 231	116,95	559 613	85,09
I. - III.Q	1 222 617	70,58	717 779	67,62	504 838	75,27	24 260 848	120,14	1 668 976	134,92	22 591 872	119,17	1 796 902	92,33
říjen	230 409	126,40	51 441	32,86	178 968	696,05	2 920 473	99,18	242 408	102,01	2 678 065	98,93	182 356	85,48
listopad	203 332	134,03	41 163	27,81	162 169	4417,57	2 924 785	94,90	195 808	92,24	2 728 977	95,09	183 370	87,38
prosinec	152 333	109,05	53 303	39,60	99 030	1945,96	3 274 079	107,06	188 533	99,71	3 085 546	107,55	188 671	88,08
IV.Q	586 074	123,73	145 907	33,22	440 167	1276,88	9 119 337	100,38	626 749	98,08	8 492 588	100,55	554 397	86,98
II. pol.	1 099 253	134,13	292 657	38,88	806 596	1206,76	16 959 190	108,28	1 308 371	119,48	15 650 819	107,44	1 114 010	86,02
rok 2022	1 808 691	81,99	863 686	57,55	945 005	134,01	33 380 185	114,01	2 295 725	122,37	31 084 460	113,43	2 351 299	91,16

Objem produkce černého a hnědého uhlí v ČR v roce 2022. Zdroj: MPO

Skokový růst zájmu se odehrál také u tříděného uhlí, které je určeno pro domácnosti a další maloobdobratele. Meziroční nárůst produkce dosáhl 22 procent, loňská hodnota byla 2,3 milionu tun.

Zájem o české hnědé uhlí roste také v zahraničí. Podle údajů Českého statistického úřadu došlo v lednu až listopadu 2022 k nárůstu exportu o 151 procent na 942 tisíc tun, ve finančním vyjádření byl růst více než trojnásobný na 2,38 miliardy korun. Největší objem vývozu směřoval na Slovensko (341 tis.t) a do Polska (338 tis.t), s odstupem za nimi následuje Maďarsko, Německo a Srbsko.

Těžba černého uhlí se udrží déle

Naopak těžba černého uhlí dál padá, celková produkce loni klesla o 18 procent na 1,81 milionu tun (864 tisíc tun koksovateľného a 945 tisíc tun energetického). V provozu zůstává poslední činný důl – ČSM na Karvinsku. V provozu měl podle původních plánů zůstat už jen do poloviny tohoto roku, ale nakonec se udrží o mnoho let déle. Podobně se rozhodl také ČEZ, který oddálil plánované odstavení černouhelných bloků Elektrárny Dětmarovice.

Státem vlastněný podnik OKD na konci loňského roku oznámil, že chce udržet těžbu v dolu ČSM až do konce desetiletí. Těžit zde chce v průměru 1,1 milionu tun uhlí ročně, maximum je 1,8 milionu tun za rok. Zatím platí povolení do konce roku 2026, vedení podniku požádalo o posouzení vlivu plánované těžby na životní prostředí (proces EIA) až do roku 2029. Po ukončení těžby bude následovat maximálně čtyřleté období sanace dolu.

Vzhledem k současné napjaté situaci v energetice a skokovému růstu cen uhlí a zemního plynu se objevily úvahy, zda by se nevyplatilo obnovit těžbu v nedávno odstavených dolech na Karvinsku. Státní podnik DIAMO, který odstavené doly převzal, po vyhodnocení situace zjistil, že obnovení těžby na Dolech ČSA a Darkov je možné, avšak ekonomicky ani časově to nevyhází dobře.

David Tramba